

Michał
Baczkowski

**SZARZY PODOBNEJ
DAWNO NIĘ WIDZIAŁY
DZIEJE!**

**UŁANI GALICYJSCY
1778-1918**

Kraków 2011

Studia z historii XIX wieku, pod redakcją Tomasza Kargola
T. II

Recenzja

prof. dr hab. Tomasz Gąsowski

Redakcja

Mateusz Czarnecki

Korekta

Mateusz Czarnecki

© Copyright by *Uniwersytet Jagielloński*

© Copyright by *Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”*

Publikacja dofinansowana ze środków przeznaczonych na działalność statutową
Wydziału Historycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

ISBN 978-83-62261-43-7

Projekt okładki

Anna Siermontowska-Czaja

Kraków, tel. 602 570 073

Skład i łamanie

Studio Poligraficzne Dorota Słomińska

Kraków, tel. 602 677 488

Druk i oprawa

Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego

ul. Konfederacka 6, 30-306 Kraków, tel. 12 266-40-00

Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”

z siedzibą w Instytucie Historii UJ

ul. Gołębia 13, 31-007 Kraków

www.iagellonica.com.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Rozdział I	
Początki formacji ułańskich na służbie habsburskiej	13
1. Pierwsze doświadczenia	13
2. I rozbiór Polski i jego wpływ na wystawienie oddziałów ułańskich	16
3. Eksperymenty Józefa II	23
4. „Heroiczny” okres formacji ułańskich (1792–1815)	32
Rozdział II	
Od kongresu wiedeńskiego do I wojny światowej	47
1. Czasy stagnacji	47
2. Rozwój organizacyjny i utrata narodowego charakteru	51
3. W dualistycznej monarchii	57
Rozdział III	
Uzbrojenie i umundurowanie	65
Rozdział IV	
Oficerowie i żołnierze ułanów. Elita jazdy habsburskiej?	75
Rozdział V	
Pułki ułańskie podczas pokoju	111
1. Zakwaterowanie i wyżywienie	111
2. Proces szkolenia	119
3. Tworzenie tradycji pułkowej	128
4. Czas wolny	130
Rozdział VI	
Wojenna dola i niedola	141
1. Zarys operacji bojowych regimentów ułańskich	141
2. Pierwsza słynna szarża (Savona 1795)	164
3. W obronie twierdzy (Temesvár 1849)	167
4. Zwycięstwo czy klęska? (Custozza 1866)	172
5. „Ostatnia bitwa kawalerii” (Jarosławice 1914)	182
Zakończenie	189
Aneks	193

Wykaz źródeł i literatury	209
Summary	223
Indeks osobowy	227